

Довољно је само поменути Латинску Америку, па да одмах помислимо на нарко-картеле, војне пучеве, дугогодишње, негде и вишедеценијске грађанске ратове са по којом војном интервенцијом Сједињених Америчких Држава, левичарске или десничарске гериле које се боре против демократских или марионетских диктаторских режима, и много тога што је асоцирано појмом тзв. "банана република".

Видели смо да се пракса пучева наставља и у Хондурасу.

Заиста, готово да нема јужноамеричке државе која није прошла кроз турбулентни вихор социјално-економских и/или политичко-војних сукоба.

Можда та чињеница не би требало да нас превише чуди, поготово уколико сагледамо историјски контекст који нам говори о непрестаним сукобима у том делу света, који потичу још из колонијалног периода. Наравно, не можемо ни помислити да се упуштамо у било какву озбиљну политичку анализу о приликама у Латинској Америци, а да не поменемо Сједињене Америчке Државе или неизбежне "грингосе" и њихов утицај у региону.

Америчко двориште

Латинска Америка је једна од најважнијих утицајних сфера САД. Амерички интереси су чврсто везани за огромна природна богатства земаља Централне и Јужне Америке, као и за геостратешки положај и важне инфраструктурне објекте попут Панамског канала. Америци такође никако не би одговарало да се на западној хемисфери учврсти утицај других, садашњих или потенцијалних, светских војно-економских суперсила. Наравно, не заборавимо и огромна средства која Америка улаже у борбу против моћних нарко-картела, у земљама које су традиционално њени савезници, попут Колумбије или Мексика.

Међутим, упркос огромним средствима која се улажу и упркос чињеници да и америчке агенције за борбу против трговине наркотицима активно учествују у сузбијању трговине дрогом и њеном растурању по улицама америчких градова, поменути картели постају све јачи и јачи и не само то, већ располажу и својим приватним армијама са најсавременијим пешадијским и артиљеријским наоружањем, којима једино још недостају борбени авиони којима би могли предузети офанзивне акције против режима.

Све ово подстиче многа питања која остају без одговора и која бацају сумњу на то колико заиста искрено Америка учествује у сузбијању трговине дрогом, поготово уколико узмемо у обзир скандале који су непрестано у жижи јавности у Колумбији и који говоре о томе да је готово читав политички врх државе, која је један од највећих савезника Америке на континенту, уплетен у трговину наркотицима. Наравно, грађански рат који се већ више деценија води у Колумбији између левичарске гериле, коју Колумбија и америчка влада оптужују да се финансира трговином наркотицима, и про-америчке владе, још више усложњава већ довољно узаврелу и тешку ситуацију у земљи у којој је безбедност обичних грађана нешто чега готово и да нема.

Вратимо се даље у прошлост и узмемо за пример Чиле. Одмах ћемо се сетити имена Аугуста Пиночеа, једног од највећих диктатора и налогодавца неких од најгорих политичких злочина у модерној историји, који су у многоме остали некажњени.

Салвадор Аљенде, легално изабрани председник, погинуо је у нападу на председничку палату приликом војног удара 1973. године, вођеног од стране поткупљених генерала чилеанског војног врха, који је за циљ имао свргавање левичарског председника и постављање режима који неће угрозити интересе САД у региону. Да ли је сувишно рећи да је пуч финансиран средствима америчке обавештајне агенције?!

"Правда је спора, али достижна" – како то само иронично звучи док се присећамо сада већ покојног диктатора, под чијом је влашћу нестало или страдало на хиљаде Чилеанаца, како већ времешан напушта Велику Британију, где је био ухапшен по потерници расписаној од стране шпанског врховног суда због нестанка шпанских држављана у Чилеу током његове страховладе. Пиноче је био председник који је потпуно одговарао америчкој визији лидера једне латиноамеричке земље.

Наравно, нико се није запитао шта се догађа са основним људским правом као што је право на живот у измученом Чилеу, где је толико људи страдало, док је преко 200.000 политичких противника Пиночеове диктатуре емигрирало у Перу, Аргентину или Боливију, где су били гоњени од стране тајних служби, које су имале за циљ ликвидацију социјалистички оријентисаних политичких противника. Такозвана "Операција Кондор" имала је за циљ прогањање и ликвидирање политичких противника који су уточиште и политички азил нашли у околним земљама.

Наравно, Пиноче је у Британији ослобођен под изговором да се налази у лошем здравственом стању, захваљујући интервенцији Џек Строуа, секретара британског министарства који се, иронично, сада налази на функцији министра правде у британској влади. Видели смо да у случају Пиночеа правда јесте спора и, нажалост, недостижна.

Косовски сценарио у Боливији

За нас врло интересантна може бити паралела која се да повући између америчког ангажовања на Косову и политичких (не)прилика у Боливији. Поново на делу имамо добро познати амерички сценарио, у коме Америка пружа подршку сецесионистичким политичким струјама и лидерима.

Наиме, председник Боливије Ево Моралес протерао је из земље америчког амбасадора Филипа С. Голдберга који је здушно подржавао и организовао сецесију покрајине Санта Круз. Особље америчке амбасаде активно је помагало у организовању разних група и покрета који су за циљ имале рушење владе, као и председника Моралеса.

"Није први пут да се у Латинској Америци примењује 'косовски модел' пружања подршке терористичким паравојним формацијама." [\[1\]](#)

Мајкл Чосудовски, колумниста и професор економије на универзитету у Отави, Канада, открива да америчка администрација ангажује исте људе, како би припремила и извршила слични сценарио у различитим земљама. Интересантно је да је поменути Филип С. Голдберг у јужној српској покрајини био у својству шефа америчке мисије на Косову:

"Налог под којим је Филип С. Голдберг радио као амбасадор био је да покрене распад Боливије. Непосредно пре свог постављања на место амбасадора почетком 2007. године, Голдберг је био шеф америчке мисије у Приштини, на Косову (2004-2006), у сталном контакту са вођама паравојне ОВК. Након НАТО окупације Косова 1999. године, иста та ОВК је наставила да постоји тако што је у себе интегрисала цивилну политику."

Како Мајкл Чосудовски у свом сјајном тексту даље наводи, Америка директно подржава сецесионистичке струје у покрајни Санта Круз:

"Сецесија боливијске источне провинције део је тајних операција које финансирају САД, а координира амерички Стејт Департмент, у спрези са америчким службама безбедности."

У том светлу, специјално обучени одред страних плаћеника имао је задатак да изврши атентат на боливијског председника. Атентат није успео, а боливијска полиција је убила тројицу атентатора и ухапсила још двојицу. Као и много пута до сада, за такве акције ангажовани су плаћеници да у атентату ликвидирају невиног човека који је потекао из сиромашне индијанске, иначе већинске, популације у Боливији. Веома је занимљиво то што је националност потенцијалних атентатора била заиста разнолика. Свакако да чињеница да су убијени страни држављани (Румун, Ирац и Мађар), а да су ухапшени хрватски плаћеник и Боливијац, говори о томе да је њихова акција финансирана средствима прикупљеним од стране беле мањине која насељава богату источну покрајину Боливије – Санта Круз.

Сада се можемо упитати откуд су хрватски држављани били уpletени у тако нешто, а ево и због чега: како наводи хрватски сајт "Интернет Монитор", политички лидер те покрајине која је прогласила нелегитимну независност јесте тамошњи политичар под именом Бранко Маринковић, син хрватског политичког емигранта.

"Стање сигурности подигнуто је на највишу могућу разину и могуће је избијање сукоба између супротстављених страна, па чак и грађански рат."[2]

Неки другачији "Ел Нињо"

Видимо да се ништа није значајно променило од када је Барак Обама наследио свог оспораваног и нападаног претходника. Америка финансијски подржава герилске и сецесионистичке организације широм Латинске Америке, а много пута до сада се није устручавала од тога да се и сама војно ангажује. Сетимо се само Хаитија, Гранаде или Кубе, где се планирана инвазија од стране кубанских емиграната којима је била пружена логистичка помоћ и помоћ у наоружању, као и подршка из ваздуха, при чему су амерички бомбардери нападали циљеве кубанске војске, неславно завршила у "Заливу свиња".

Све ово упућује на то да можемо очекивати и даље мешање САД у унутрашње ствари држава на територији Латинске Америке. Али, да сада неки други ветрови дувају, потврђује и чињеница да је амерички утицај у Латинској Америци знатно ослабио.

Како наводи "Глас Америке", у тексту чији је аутор Бил Роџерс, приликом посете кинеског председника Ху Џинтаоа Мексику 2005. године, био је посвећен велики значај повећању спољне трговине са Кином. Да је Кини стало до тога да свој економски утицај прошири и на земље Латинске Америке, за које се до сада сматрало да традиционално припадају америчкој политичкој војној и економској утицајној сфери, наводи и изјава бразилског председника Луиза Инасиа. Спољнотрговинска размена Бразила и Кине, по речима бразилског председника, требало би да износи 20 милијарди долара.

Што се Венецуеле тиче, она се ослободила америчког утицаја и везала за Русију куповином великих количина наоружања, у која је укључила набавку најсавременијих ловачких авиона, као и средстава противваздушне одбране.

Све ово потврђује да амерички утицај слаби. Наравно да Америка никако не би желела да дође до сарадње између Кине и земаља Централне и Јужне Америке, јер би то још више ослабило њене позиције у овом, за њу врло важном, делу света, поготово после чињенице да је Венецуела ставила на располагање коришћење својих база стратешким руским бомбардерима који су већ имали маневре у овом делу света. Харизматични венецуелански председник Уго Чавез, иначе бивши командант падобранских јединица који је почетком деведесетих ухапшен после неуспелог пуча, ретко када у својим ватреним говорима пропусти прилику да нападне политику Америке, као и њеног бившег председника Буша.

Никарагва је, после крвавог грађанског рата који је однео готово 50.000 људских живота, добила председника и то управо Данијела Ортегу, вођу левичарске гериле која се борила против никарагванског режима који је чврсто подржавала Америка. Помоћ се заснивала свакако у новцу, наоружању и специјалним припадницима оружаних и обавештајних снага који су активно учествовали у грађанском рату.

Наравно, може се повући паралела између Кубе и Венецуеле, али тешко да Америка себи може допустити још једну акцију као што је она у поменутом Заливу свиња 1961. године и то из више разлога. Наиме, Венецуела већ располаже итекако респектабилним војним потенцијалом, упркос америчком ембаргу на испоруку оружја, који укључује најсавременије руске ловачке авионе типа "Су-30", као и ракетне системе противваздушне одбране типа "С-300". Као друго, Америка више нема "пешадију" на коју би могла да се ослони као у случају са Кубом, где су ангазоване кубанске избеглице увежбане и опремљене америчким наоружањем. Затим, америчке жртве биле би велике и, сходно томе, америчка јавност не би поднела још једно војно ангажовање, после Ирака и Авганистана.

- Не само Венецуели, већ Латинској Америци у целини, потребни су пријатељи као што је Русија, посебно сада када се суочавамо са овом америчком доминацијом – изјавио је председник Чавез руској агенцији "Вести 24", како наводи "Блиц".

Због свега тога, требало би узети у обзир такозвани заокрет у америчкој политици од када је први црни председник у америчкој историји стигао у Белу кућу. Свакако да у тзв. заокрет у америчкој спољној политици не би требало убрајати покушаје атентата на легално изабране председнике, као што је то био случај са недавним пропалим покушајем атентата на председника Боливије Ева Моралеса.

Да социјализам све више јача на јужноамеричком континенту, потврђује и чињеница да су социјалисти на челу са Угом Чавезом на расписаном референдуму фебруара ове године, који је за циљ имао промену устава Венецуеле, добили 54% гласова. Промена устава ће омогућити да се једна особа (читај – Чавез) кандидује неограничени број пута на место председника.

Наравно да је Америка против јачања левице на тлу Јужне Америке. Поново изабрани

председник Никарагве Данијел Ортега је америчкој администрацији такође трн у оку, јер се Америка с разлогом плаши оснивања једног фронта земаља на челу са Венецуелом, који би представљао озбиљну претњу америчкој доминацији у региону.

Чини се да идеја народа Латинске Америке о слободи и независности од утицаја светских суперсила никада није била ближа свом остварењу и да је овај континент на добром путу да се коначно ослободи америчке хегемоније, која је за резултат имала на хиљаде жртава, стотине хиљада унесрећених и ужасну патњу народа Латинске Америке.

Нажалост, можемо очекивати да снаге и политичке групације којима одговара америчка доминација у региону и које профитирају од трговине наркотицима, а од сарадње са америчким приватним компанијама остварују енормне приходе, не буду презале ни од чега, само да би дестабилизовале политичку ситуацију на том континенту, а да ће се Америка више него икада служити политичким атентатима и очајничким потезима, само да би покушала очувати своју доминацију у овом делу света.

Пошто је успела да дестабилизује Балкан и створи вештачку квази-терористичку државу на територији једне суверене земље, Америка ће исти тај сценарио имплементирати где год она сматра да су њени интереси угрожени. На срећу по народе Латинске Америке, стабилност и демократију у региону, један покушај атентата није успео, али можемо очекивати још таквих покушаја, јер знамо да је пут до слободе увек био трновит и крвав. На несрећу, људска природа нас томе учи, али радује чињеница да се глобална клима умногоме мења, што ће допринети томе да 21. век буде другачији када су у питању прилике у "америчком дворишту", а надамо се и прилике у Европи и свакако на нашем Балкану.

---

[1] Види: Michael Chossudovsky: *Дестабилизација Боливије и „косовска опција“*, Global research. Co.

[2] Види: Мајкл Чосудовски: *Дестабилизација Боливије и „косовска опција“*